

Vörös Lobogó

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVIII. évfolyam,
5409. szám
4 oldal,
20 bani
Szombat,
1962.
július 28.

Gyorsítani kell a nyári munkák ütemét

A munka jó megszervezése

eredményként egyre több kollektív gazdaságban előrehaladtak a gabona cséplésével. Országosan, Fenlakon, Iratoson, Majláton, Szécsányon, Székelyúton, valamint a szemlái November 7 és a vinali Hrisztó Botev és December 30 kollektív gazdaságokban a napokban befejezik a gabona cséplését. Nem mondhatjuk ugyanezt a kisiratosi, a monostori, a pécskai Vasile Roait és a kiúrtosi kollektív gazdaságokról. Ezekben a gazdaságokban amellyel, hogy igen lassu ütemben végzik a gabona szérire hordását, vontatottan folynak a cséplési munkálatok is. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy a gazdaságok vezető tanácsai nem fordítanak kellő figyelmet a fontos teendő gyors elvégzésére. Bizonyítja ezt az is, hogy kiúrtoson a 12 cséplőgép közül mindössze öt működik. Hasonló a helyzet Kisiratoson, Monostoron és a pécskai Vasile Roait kollektív gazdaságban is. A pártalapszervezetek bírói és a kollektív gazdaságok vezető tanácsai sürgősen tegyék meg a szükséges intézkedéseket mind a hordási, mind pedig a cséplési munkálatok ütemének gyorsítása érdekében.

Befejezték a cséplést

A kereszteti kollektivisták az árpa után tegnap befejezték a több, mint 400 hektár buza cséplését is. E fontos feladat idejében történő elvégzését mindenek előtt a munka ésszerű megszervezése, valamint a kollektivisták lelkesedése és szorgalma biztosította. A pártalapszervezet állandó és hatékony politikai irányítása mellett a vezető tanács két váltásban szervezte meg a cséplést és így minden cséplőgépnek két munkacsoport dolgozott, amelyek között lelkes szocialista verseny bontakozott ki. Ez lehetővé tette, hogy naponta rendszeresen több, mint 3 vagón gabonát csépljenek. Emellett a munkából jelentősen kivették részüket az utasok gépj. és traktorállomások gépeivel is, akik mekkülönböltetett figyelmet fordítottak a cséplőgépek zavartalan működésére.

Nagyobb figyelmet a nyári mélyszántás elvégzésére

Noha az utóbbi napokban rajonszerte némi javulás mutatkozott a nyári mélyszántás elvégzésénél, mégis számos kollektív gazdaságban igen elmaradtak ezzel a teendővel. Ott, ahol a munkát ésszerűen szervezték meg, érték el eredményeket ezen a téren. Így például a fenlakai kollektív gazdaságban 520 hektár területen végeztek el a nyári mélyszántást. Előre haladtak a nagylaki, a pécskai Dózsa György, valamint a szemlái kollektív gazdaságok is. A kisiratosi kollektív gazdaságban július 26-ig mindössze 23 hektár területen végeztek el a nyári mélyszántást. Semmi sem jobb a helyzet a csicséri, magyarfői, galsai, záporlakai és muszkai kollektív gazdaságokban, ahol mindössze 40-45 hektár területen végeztek el a nyári mélyszántást. Igen lassu ütemben halad rajonunk kollektív gazdaságaiban a másodvetés is. Addig, míg az

iratosi kollektív gazdaságban 150 hektárból 114-en, Fenlakon 300-ból 275-en, a pécskai Petőfi Sándor és Dózsa György gazdaságokban 260, illetve 270 hektárból 245-en, illetve 268-on, a nagylaki kollektív gazdaságok pedig 900 hektárból 705 hektáron végeztek el a másodvetést, a fészki kollektív gazdaságban 120 hektárból 11-en, a téregyházi 140-ből 14-en, a horlialban 130-ból 47-en, a monostori 130-ból 30-on, a monostori 90-ből 7-en, a pankotai 210-ből 28-on, a kiúrtosi Uj világ kollektív gazdaságban pedig 300 hektárból mindössze 60 hektáron végeztek el ezt az igen fontos munkálatot.

Az idő megfelelő és előrehaladt, éppen ezért a kollektív gazdaságok pártalapszervezetének bírói irányításuk körülbírtakban a gazdaságok vezető tanácsait, hogy azok több feladatsorukkal és behatóbban szervezzék meg a másodvetés melőbői elvégzését. Mozgósítsák a kollektivistákat és szervezzék meg két váltásban a munkát. A gazdaságok vezető tanácsai kövessék figyelemmel a gépjárművek állapotát és a munkájukat is s tegyenek meg minden intézkedést, hogy a traktorok éjszaka végezzék a szántást és a másodvetési munkálatokat.

A városkörnyéki kollektív gazdaságokban

Ott, ahol a pártalapszervezet irányításával a vezető tanács ésszerűen és körültekintően szervezte meg a nyári munkálatokat, érték is el eredményeket. Így például az utasok Ele na Pavel kollektív gazdaságban a 440 hektár területből 257 hektárról cséplték ki a búzát. Hasonló a helyzet a mikelakai Muresul, valamint a Tisa Noua-i kollektív gazdaságokban is, ahol 70, illetve 65 százalékan végeztek el a gabona cséplését. A viadimiresculi kollektív gazdaságban pedig befejezték a közeli cséplést. Július 26-ig ugyanis 420 hektár területén cséplték ki.

Sokkal lassabb ütemben haladnak a gáljai Unirea, valamint a Gál-tanyai Mihail Eminescu kollektív gazdaságokban. Július 26-ig ugyanis ezekben a gazdaságokban mindössze 42, illetve 22 százalékan végeztek el ezt a fontos teendőt.

Képkön az építőtelep egyik kőművescsoportja látható munkájában. Az előtérben Ander Ferenc csoportvezető.

Eredményes tevékenység

A korszerű technika bevezetése lehetővé teszi a munka termelékenység jelentős növekedését, a termékek minőségének javítását, az önköltség csökkentését. Ezeknek a célkitűzéseknek valóra váltásában nagy szerepe van az újítómunkának is. Ezeknek a feladatoknak szemlémében a Teba gyár műszaki irodája eredményes tevékenységet fejt ki. Az első félévben 74 újítási javaslatot jegyeztek be, amelyekből 34-et elfogadtak és 19-et már alkalmaznak is a termelésben, ezenkívül számos javaslatot most kísérleteznek ki. Az ideiglenes alkalmazott újítások gazdasági hatékonysága 232.945 lej megtakarítás. E

zeknek az eredményeknek valóra váltásában számos munkás, mérnök, technikus túnt ki. Különösen Bej Ioan, Deak P., Bodl Béla, Lebedeu Alexandru mérnök, Erdélyi József mérnök, Behlen Coloman és Helmer Gheorghina, Mihailovici P., Boru Nicolae és mások érték ol szép eredményeket. A műszaki iroda keretében helyezték el az 5000 kötőből álló technikai könyvtárat. Jelenleg új olvasóteremmel bővítik, ami még inkább lehetővé teszi a dolgozók műszaki színvonalának emelését. A műszaki iroda tevékenységében jelentős helyet foglal el a mérnök és technikusok tanulási napja, a melyet hetenként kedden szoktak megtartani. Ilyen alkalomkor a mérnökök és technikusok megismerkedhetnek azokkal az új szakfolyóiratokkal, amelyek a textilipar legújabb vívmányait tükrözik.

Cloara Gheorghe mérnök, levelező

Olteniá tartományban

Befejezték a betakarítást

Olteniá tartományban befejezték a buza betakarítását; a búzával a rozzsal bevetett csaknem 388.000 hektár a tavalyinál rövidebb idő alatt aratták le. A tartomány mezőgazdasági tanácsai idejében előkészítették a betakarítási kampányt s így jóelőre megjavították a mezőgazdasági gépeket és traktorokat, jól megszervezték a munkát, ésszerűen osztották be a munkásokat. Az aratást fokozatosan végezték, amint a buza beérte s ezáltal kiküszöbölték a veszteségeket. Az aratás meggyorsítását nagymértékben elősegítette, hogy az idén több kombájnt és aratógépet állítottak munkába; így például 534 kombájnnal több dolgozott a szántóföldeken mint tavaly. A kollektív gazdaságokban javában folyik a cséplés: a buza és rozstermés 60 százaléktól már ki is cséplték. Segarcea rajonban befejezték a cséplést, (Agerpres)

Olcsóbb és előnyösebb

Az aradi vasúti TC műhelyben munkaköltségek a jelzőberendezésekhez szükséges palettákat meg a közelmúltban is a bukaresti Grivița Rosie üzeméből kapta. Ezeknek az alkatrészeknek az olcsósági ára - első sorban a szállítási költségek miatt - nem volt a legalacsonyabb. Ezenkívül többször későn érkeztek az alkatrészek Aradra.

Most örömmel számoltunk be arról, hogy a palettákat már mi is készítettük itt, az aradi vállalatnál, annak az újításnak eredményeként, amelyet Arustei Mircea, Kondor Viktor és Madaras István javasolt. Ez az újítókolléktíva különleges matricákat készített a paletták előállításához.

Pusein Petru
Groza Adrian
levelezők

ÉPÍTŐK

kérdést. Előkerültek a rajzok, részletesen tárgyalták meg a száz lakosú város építési módját. A rajzokban egy helyen hibát fedeztet fel Hess Ferenc és azt rögtön módosították is. Miután megegyeztek a kivitelezésben, a kőművesmesterek már sietett is a munkátelepre. Néhány pillanat múlva már az állványokon lépkedett, kezében lobogtatva a kijavított tervrajzot, mint valami győzelmi zászlót. Hol itt, hol ott túnt

fel s ha szükség volt rá, magavette kezébe a malteros kanalat és gyakorlatba mutatta meg, hogy is kell a falakat rakni. Mert a szakképesített kőművesek mellett még tanulók is dolgoznak az építőtelepen. Ezeket a fiatalokat szeretettel neveli,

mann Józsefről akik az ács munkát végzik, aztán megemlít Billingert Pétert, Ander Ferencet, Valentin Gheorghet és másokat a kőművesek közül, akik a legszebb eredményeket érték el ezen az építkezési telepen.

A továbbiakban Hess Ferenc elmondotta, hogy Aradon ez az építőtelep lesz az első, melyben a termőföldön nyújtotta melegeit élvezhetik majd a lakók. A négyemeletes blokkban 80 kétszobás és 20 háromszobás lakosztály lesz.

Beszélgéstünk fonala itt megszakadt, mert sürgőssé hívásra figyelt fel Hess Ferenc. Már indult is. Ismét feltűnt a lakja az állványon és a magasba lendülő kezéről látszott, hogy a fejből ismert építkezési adatokat magyarázza az egyik csoport vezetőjének. Aztán az építkezés felé fordult és elvett egy-egy téglát a kezéből és elvett egy-egy téglát a kezéből és elvett egy-egy téglát a kezéből.

Élmunkást neveltek belőle

Egy ifjú életútja

jadon volt. Sofia szeretettel, őszinte lelkesedéssel beszél a vérééről, elmondja, hogy nagyon, nagyon sokat köszönhet neki.

— Gondozott, oktatott, nagyszertien sikerült anyát helyettesítenie — mondja csillagzó szemmel. És tekintetéből annak a gyengéd köteletnek a melege árad, amely a két testvért egymáshoz fűzi.

Két évet „koptatták” az iskolapadot, ahogy mondani szokás, aztán a vizsga idején szűz napja következtek. Izgult is eleget, pedig nem volt mitől félnie, a legjobbak között végzett, általános osztályzata meghaladta a nyolcasat.

Egy szép nyári reggelen huszadmagával átlépte a December 30 útem kapuját. Az osztály végzettjeinek túlnyomó részét ugyanis ide osztották be az iskola befejezését követően. A fonadába került, ahol még az előző vizsgánál is nehezebb próbát kellett elállót: a gyakorlati életben kellett megmutatnia, mit tanult az elmúlt két esztendő során, a szakmai iskolában. Kiderült, hogy más az, amikor csupán néhány órára néz be az ember az üzembe praktizálni, és megint más az, ha műszakokon keresztül, önállóan kell dolgozni. Sofia azonban nem olyan leány, aki megjelne a saját árnyékát, bármilyen apróska is így, természet. Törhetetlen szorgalommal látott munkához. Talán ez a bátor kiállás, ez a szorgalom volt az, ami különösképpen felhívta rá a közelében dolgozó párttagok figyelmét.

— Olvan anyagból gyúrták ezt a csitrit, — mondogatták elismeréssel, — amelyből nagyszerről élmunkást lehet faragni. És így kezdték felkarolni, támogatni irányítani. Nemcsak a szakmában, hanem a mindennapi életben is, mert Pivoda Maria és Horgea Ecaterina kommunis-

ták felismerték: ez a leány megérdemli majd, hogy az alapszervezet a sorába fogadja. S nem csatalkoztak! Alig telt el hat hónap és a végénak tünő, de valójában szilveszter szikszilárd akaratu leányka a részleg élénjáról közölközött felé. Mult év novemberében pedig elérkezett a felemelő pillanat: a gyűlésfónoda pártalapszervezete jóváhagyta tagjelölt felvételi kérvényét.

Sofia azzal indult utnak szülőfalujából, hogy tanulni akar. Ez az elhatározás még most is élénken él benne. Az elmúlt tanévben is szorgalmasan látogatta az esti liceum előadásait. A kilencedik osztályt végezte, megpedig igen jó eredménnyel. Mert nem kis dolog ám a napi munkával mellett hosszú órákat tölteni az iskolapadban és olyan feleleteket adni a tanárok kérdésére, amelyekkel csaknem nyolcas általános osztályzatot lehet kiérdemelni. Márpedig Sofia így tanult!

Amikor kedvenc tantárgyával felől érdeklődünk, gondolkodás nélkül sorolja: történelem, román nyelv, irodalom...

— Nos, mi lesz akkor a szakmával, ha a humán tantárgyakat kedvelj jobban? — kérdezzük.

— Nincs hiba a real tantárgyakkal sem, — nyugtat meg bennünket — az csak nem hiba, ha az ember érdeklődést kőre kiterjedt. Egyébként az a helyzet, hogy eszembe sincs cserbenhagyni a szakmát. Mernék szeretnék lenni, textilmérnök.

Mindenkiből amit elmondottunk, talán úgy tűnik, hogy Sofia túlon-tul komolykodik, hogy hiányzik belőle a vidámság, a gondatlan életöröm, az ifjúság ome sava-borsa. Pedig nem így van. Semmiben sem különbözik ő a többi tizenkilencévestől, ha csak abban nem, hogy egyeseknél komolyabb, szorgalmasabb lelkiismeretesebb. Egyébként fruska ő is, mint a többi, még pedig a jövőre. Szereti a vídamságot, a szórakozást, főként a mózót és a jó kávékat.

E letutja pedig, amint a fenétkből is kitűnik, jellemző mal ifjúságunkra.

Segíjabb

Események, hírek, jelentések, események, hírek

Szakképesített gépészeket küldtek a galaci kombinát építőtelepére

DEVA. (Agerpres).

A vajdahunyadi kohászatiipari építkezési vállalat nemrég 30 gépészt küldött a galaci nagy kohászati kombinát építőtelepére. Valamennyien most végzik el a szakképesítő iskolát. E vállalat keretében az év eleje óta 852 ekszavátorkézőt, vasbetonistát, kőművest, samot-munkást, softot képeztek ki. Mindezeknek egyharmada jelenleg a galaci kombinát építésénél dolgozik.

Jelenleg további 1.400 munkás tanul e vállalat keretében létesített 6-10 hónapos szakképesítő tanfolyamokon.

Három repülőjárt

A TAROM aradi kirendeltségétől kaptuk azt a hírt, hogy augusztus 1-től újabb repülőgépet indítanak Arad-Bukarest között. Ez az új járat azért vált szükségessé, mert a nyári hónapokban megnövekedett az utasok száma. A három repülőjárt a következő időkből indul. Aradról: az első 6.35 órakor; a második 12.05 órakor; a harmadik 17.40 órakor. A személyszállítást kizárólag IL 14-es repülőgépek bonvillják le. Az ut időtartama a termelésben is fővárosig (leszállással Temesváron) 1 óra 50 perc.

Korszerű felszerelés

A 130-as számú Allmentara élelmiszerboltba a napokban új, korszerű kávépörkölő gép érkezett. Az új gépet a közeljövőben helyezik üzembe és ezáltal biztosítják a kávénak az eddiginél is job minőségű pörkölését.

Bővítik a választékok

A Muncitornul Pielar Lux rendelőjébe újabb hét cipő modellrel bővítette a választékokat. Ezek közül újabban 4 női és 3 férfi modell rendelhető meg ebben az üzletben. A szépkivitelezési lábbelik minden bizonnyal megnyerik a vásárlók tetszését.

Hanglemezek érkeztek

A napokban újabb hanglezem szállítmány érkezett a Cartea Rusá könyvesbolt zenei osztályára. Számos, igen jelentős komolyzenei alkotás kapható, mint: Scarlatti öt szonátája, két Schubert mű, valamint egy Liszt keringő. A könyvzene kedvelők számára is számos újdonsg érkezett: hazai kedvelt tánczeneszerzők, valamint külföldi együttesek és énekesek hangfelvételei. A népszerű kedvelők részére is bőséges választék áll rendelkezésére.

gonul pályán kerül sor.

Az ADN hírügynökség közli Otto Winzer interjút

BERLIN. (Agerpres). Az ADN hírügynökség közli Otto Winzernek, az NDK külügyminisztere első helyettesének interjút.

Homenek arra a kijelentésére utalva, hogy Nyugat-Berlin kérdésénél Laosz példájára lehetne megoldani, O. Winzer rámutatott, hogy a laoszi egyezmény egyes előírásait elfogadhatók a nyugat-berlini helyzet normalizálására is. Az egyezmény előírásait a szovjet Laosznak nem kell csatlakoznia az imperialista-militarista SRATO-tömbhöz. Hasonlóképpen Nyugat-Berlinnek sem kell részt vennie a NATO agresszív tömbben. A laoszi kormány semlegesességi nyilatkozata értelmében az ország területén nem lehetnek idegen katonai támaszpontok és nem állomá-

sozhatnak idegen csapatok. Ez Nyugat-Berlinre alkalmazva azt jelenti, hogy a város a jövőben ne legyen a nyugati hatalmak katonai támaszpontja. A nyugati hatalmaknak meg kell szüntetniük a megszállási rendszert és vissza kell vonniuk onnan csapataikat. Nyugat-Berlin szabad, semleges város biztonságát az ENSZ zászlaja alatt, a semleges államok, vagy két európai csoportosulásban részvevő országok rendőrségi erői szavatolják.

Befejezésül O. Winzer hangsúlyozta, hogy a béke biztosításának érdekében véget kell vetni az NDK-val szembeni nyugat-berlini provokációknak, meg kell kötni a német békeszerződést és normalizálni a nyugat-berlini helyzetet.

A tizenhatalmi leszerelési bizottság július 27-i ülése

GENE. (Agerpres).

A tizenhatalmi leszerelési bizottság július 27-i plenáris ülésén, amelyen George Macovescu, a Román NK képviselője elnökölt, az USA, Anglia és Olaszország küldöttségeinek vezetői ismét támadták a szovjet szerződés tervezetét a leszerelési program első szakaszára előirányzott intézkedéseket. Kifejezték azt az ürügyet hozták fel, hogy ezen intézkedések megvalósítása esetén a katonai egységek a Szovjetunió javára billennek. Azt állították, hogy az első leszerelési szakasz szovjet program-pontjai ellentétben állnak a bizottság munkálataira vonatkozó kölcsönösen elfogadott elvekkel, amelyek értelmében az általános és teljes leszerelés összes intézkedéseit ki kell egyensúlyozni olyképpen, hogy a szerződés végrehajtásának egyetlen szakaszában se tehesen szert egyetlen állam, vagy államszövetség sem katonai előnyre.

Anglia és az USA képviselői — J. Godberg és A. Dean — vállalták magukra a feladatot, hogy kimutassák, milyen lesz a leszerelés első szakasza után a Nyugat és a Kelet közötti viszony, ha a szakaszt a szovjet tervezetnek megfelelően hajtják végre. Dean és Godberg állításai szerint ebben az esetben a nyugati hatalmak fegyverrel állanak a Szovjetunióval és a Varsói Szerződésben részvevő többi országgal szemben.

GEORGE MACOVESCU, a Román NK képviselője foglalkozott azokkal a nézeteltérésekkel, amelyek az érkező első szakaszban merültek fel a leszerelés és az ehhez vezető intézkedések értelmezését illetően. A román küldött rámutatott, hogy a nézeteltérések elhárításának után fontos lépést jelent a Bolgár NK küldöttsége által előterjesztett okmány, az általános és teljes leszerelés negyedik cikkelyének megszövegezésével kapcsolatban. Ez a dokumentum figyelembe veszi az összes elfogadhatónak tekintett javaslatokat, hogy létrehozza az egyezmény megvalósításának minél kedvezőbb feltételeit.

A román küldött hangsúlyozta, hogy a bolgár javaslat tag lehetőséget nyújt a megállapodásra.

Strauss kardcsörtető beszédet mondott Münchenben

BONN. (Agerpres).

Strauss nyugat-német hadügyminiszter militarista beszédet mondott Münchenben. Beszédében mindenekelőtt szikszégesnek vélte arról biztosítani a hallgatóságot, hogy Lemnitzer amerikai tábornok kinevezése a NATO haderők főparancsnokává nem jelenti az USA politikájának megváltoztatását az atomfegyverkezés tekintetében. Köztudomású, hogy Strauss Norstad tábornok személyében, aki eddig ezt a tisztséget b. Jötthe, hű szövegére talált, mert ezt támogatta a Bundeswehr atomfegyverrel való felszerelésének ter-

vét és a Bundeswehr irányító volt titlerista tábornokok felruháztatásával a joggal, hogy maguk dönthessenek a fegyver alkalmazásáról.

Strauss ismét állást foglalt a NATO keretében létesítendő úgynevezett „Atomszövetség” mellett és újabb célzást tett: elérkezett az ideje annak, hogy a nyugat-német hadsereget felszereljük ezzel a fegyverrel. Beszédében Strauss ismét negatív álláspontot helyezett el az európai közvélemény nyílt és zárt célú bármely javaslatát szemben a kivételképpen elvetette a közép-európai atommentes övezet létrehozásának gondolatát.

Csödbbe jutott két hamburgi hajóépítő cég

BONN. (Agerpres).

A nyugat-német lapok már második napja tárgyalják a hamburgi Schliker-Werft — az egyik legnagyobb nyugat-németországi hajóépítő cég csődjének szenzációját. A cég hajóépítő és fémfeldolgozó vállalatában 9000 ember dolgozik. Miközben a sajtó a társaság váratlan pénzügyi katasztrófájának okairól vitázik, újabb szenzációs hírről érkezett jelentés: egy másik hamburgi hajóépítő cég — a Hansatische Werft — szintén csödbbe jutott. A cég vezetősége „háza küldetés”-étől és az egész üzemi tevé-

és tisztviselőit. Mindkét eset igen jellemző módon a Német SzK hajóépítő iparának válságos helyzetéről tanusodik. Az NSZK hajóépítő társaságai, a világipar egyre növekvő konkurenciája miatt, már húsz évvel ezelő óta komoly eladási nehézségekkel küzdenek. A nagy hajógyárak tulajdonosainak érdekeit tükröző számos nyugat-német lap követeli, hogy a kormány növelje ennek a gazdasági ágnak nyújtott szubvenciókat. Am az állam eskis a katonai megrendelésekre teremtő hajóépítő gyárakat részé-

miújság a KÜLPOLITIKÁBAN

A moszkvai béke-világkongresszus korunk egyik legfontosabb eseményeként vonul be a történelembe

DELHI. (Agerpres). TASZSZ: Július 26-án egy TU-104-es géppel a delhi-i Palam repülőtérre érkezett az általános leszerelési és béke-világkongresszus résztvevő indiai küldöttsége. Az indiai főváros lakói örömmel üdvözölték a békehíveket abból az alkalomból, hogy sikerrel töltötték be a békét és a barátságot szelőküldezték. Az újságírók kérdéseire

a küldöttek nyilatkoztak a kongresszus munkálatairól. Ramesvarli Nehru asszony, a Nemzetközi Lenin Békédíj kitüntetettje ezeket mondotta: A kongresszus valamennyiünk kollektív békevédelmi akcióra ösztönzött az általános és teljes leszerelésért vívott harcban. Dr. Tara Chand parlamenti képviselő: Történelmi kongresszus volt. Határozatai harca foglalkoznak a békehíveket az emberiség legszebb álmának valóra váltásáért — a háborúk és fegyverek nélküli világért. Dr. A. Singh: Sohasem felejttem el ezt a kongresszust. A küldöttség vélemények és politikai meggyőződések ellenére a kongresszust küldöttek egy-

hangulag elfogadták a világ népeire intézett üzenetet — a nagyszerű békeküldetést. Személyesen tapasztaltam — mondotta A. Singh —, hogy a szovjet nép az élet minden területén sikereket ér el és hogy a forró békehívek egyike nemzeti vonása. A szovjet nép nemcsak maga, hanem a világ összes népe előtt meg akarja nyitni a ragyogó jövőt. A szovjet nép legszebb álma a kommunizmus és ez az álom valóra fog válni. Kumar Munshi, neves kalkuttai orvos: A kongresszus megmutatta az utat a tartós és hosszabb béke felé s korunk egyik legfontosabb eseményeként vonul be a történelembe.

A VIT-en résztvevő román ifjúsági küldöttség megérkezett Helsinkibe

HELSINKI. M. Ionescu és C. Oprica, az Agerpres küldöttségtől jelent: A VIII. Világifjúsági és Diákifjúsági találkozó román ifjúsági küldöttsége, Virgil Trofin és IMSZ KB első titkára vezetésével pénteken megérkezett a fesztivál városába, Helsinkibe. A finn főváros repülőtérén a Román NK Ifjúságának küldöttségét Os Sjomar, a Világifjúsági Találkozó finn előkészítő bizottságának titkára, Poavo Kivikoski, a Finnor-

szág-Románia társaság titkára, valamint a Fesztivál előkészítő bizottságának, s a Finnországi Demokratikus Ifjúsági Szövetségének tagjai fogadták. A fogadáson jelen volt Ionel Orisan, a Román NK helsinki ügyvivője és a követség több tagja.

Ifjúságunk küldöttségét szívesen fogadták a fesztivál városának lakói. A finn ifjak virágokkal és finn népdalokkal köszöntötték a román ifjúsági küldöttséget. Jó benyomást keltett, hogy a román küldöttség tagjai finn népdalt énekeltek el.

Érkeznek a küldöttek a fesztivál városába

HELSINKI. (Agerpres).

A finn főváros utcáin és terein egyre jobban érződik az ifjúsági világtalálkozóvá válnak. A helsinki lakosok már jól ismerik a fesztivál jelvényét — az 5 világrész ifjúságának egységét jelképező ötszirmú virágot. A fűtőházakon, amelyeken a fesztivál megnyitójának napján a résztvevők az olimpiai stadionba vonulnak, magas árbócokat emeltek a fesztiválon részvevő országok zászlalaival.

A finn fővárosban megjelenő csaknem valamennyi lap hírek közöl a fesztivállal kapcsolatban. Hat nap óta állandóan érkeznek a küldöttek. Elsőként a Koreai NK Ifjúságának küldöttsége érkezett Helsinkibe. Július 26-án Finnország déli partvidékének lakosai melegen köszöntötték a 15 latin-amerikai ország küldöttségét, köztük a kubai ifjúság nagyszámú küldöttségét.

Pénteken délelőtt a „Flekerfreundschaft” motoros hajóval megérkezett a Német DK küldöttsége.

Nem sokkal ezután a fesztivál vendégül több, mint 900 olaszországi ifjút és lányt fogadtak. Az olasz ifjúsági küldöttsége egyike a legreprezentatívabbnak. Este a „Gruzia” motoros hajó feléltetett megérkeztek a szovjet ifjúsági küldöttség. Már várják a „Mazowsze” motoros hajót és a yachtokat, amelyeknek fedélzetén a lengyel ifjúsági küldöttség utazik Helsinkibe. A helsinki fesztiválon összesen több, mint 12.000 küldött vesz részt.

A finn lányok és fiúk, a fesztivál vendégül, rendkívül szívesen fogadják a csaknem 140 országból érkező küldöttségeket. A Világifjúsági Találkozó ünnepélyes megnyitójának közeléig az ellenséges erők is fokozzák tevékenységüket. A finn sajtó adatai szerint a NATO 250.000 dollárt utalt ki a fesztivál ellenzői szervezetek-nek. Ezek a szervezetek néhány századot és vendégül bérletet ki, ahol gyűléseket szándékoznak rendezni, hogy elvonják az ifjúsági figyelmét a fesztiválról.

Nguyen Hun Tho üzenetet intézett a genfi Laosz-értekezlet társelnökeihez

SAIGON. (Agerpres).

Nguyen Hun Tho, a déli-vietnámi nemzeti felszabadító front központi bizottságának elnöke üzenetet intézett a genfi Laosz-értekezlet társelnökeihez s ebben felhívja figyelmüket arra, hogy McNamara, amerikai hadügyminiszter által Honoluluban összehívott katonai tanácskozás a déli-vietnámi agresszív háború fokozásáról tárgyalnak.

„Akkor érdekeltek a laoszi kérdésben — hangzik az üzenet — megértik, hogy noha a laoszi kérdés kielégítetlen oldódott meg, a tovább folyó déli-vietnámi háború súlyosan veszélyeztetli Laosz, Indokína és egész Délkelet-Ázsia békéjét.”

A vietnámi nép — hangsúlyozza befejezésül az üzenet — reméli, hogy a genfi értekezlet társelnökei konkrét intézkedéseket fogadatosítanak és mindent elkövetnek az egyre súlyosabbá váló déli-vietnámi helyzet megjavítására.

Sajtóhírek az USA kormányának esetleges „engedményeiről”

NEW YORK. (Agerpres).

Az Egyesült Államok sajtójában az utóbbi időben rengeteg, nyilvánvalóan sugalmazott hír jelenik meg annak „lehető-ségéről” és „valószínűségéről”, hogy az USA „engedményeket” fog tenni a nukleáris fegyver-kielégítések megállítására vonatkozó egyezmény kidolgozásánál. Az egyezmény megkötését továbbra is az USA-nak az a kötelezése gátolja, hogy létesítmények helyszíni felügyelettel egybekötött nemzetközi ellenőrzést, noha a legújabb tudományos adatok bebizonyították, hogy ehhez teljesen elegendő a nemzeti felderítő eszközök.

A sajtóban beszélt arról hírek-ből kitűnik: a külügyminisztérium, a hadügyminisztérium, a központi hírszerző ügynökség, az atomenergia bizottság és a tájékoztató ügynökség vezetői július 26-án értekezletet tartottak, amelyen az Associated Press jelentése szerint azt a kérdést vitatták meg, hogy „az új feltevések módoszerk” milyen mértékben teszik lehetővé az USA javaslatának mó-

Angliában az egyszerű laburisták mind erősebben bírálják a párt vezetőit

LONDON. (Agerpres).

Londonban közzétették a laburista párt helyi szervezeteinek határozatait, amelyeket megválasztás végett az októberben tartandó brightoni rendes pártértekezlet elé terjesztenek. Amint a dokumentumokból kitűnik, az egyszerű laburisták milliói mind erősebben bírálják a párt vezetőit, akik Gaitskellel az élen a legtöbb kérdésben támogatják a kormányt és szabadkezet adnak a „hideg háborús politikához” és a dolgozók jogai ellen indított gazdasági offenzívához.

Számos határozat felszólítja a kormányt, hogy egyoldalúan mondjon le a termonukleáris fegyverek kikielégítéséről és gyártásáról és mondja fel az Egyesült Államokkal való katonai szövetséget, amely katasztrófához vezet.

Több határozat azt a követelést tartalmazza, hogy adják meg a Kínai Népköztársaságnak az öt megjelölt ENSZ-jogokat. A manchesteri laburisták tiltakoznak az Egyesült Államok Kuba elleni provokációs politikájával.

Az 50 határozat közül 47 erősen ellenáll Angliának a Közös Piachoz való csatlakozásához vonatkozó tervét. Rámutatva, hogy a Közös Piachoz való csatlakozás nem oltja meg Anglia problémáit, hanem ellenkezőleg súlyosítja az ország gazdasági helyzetét, számos határozat szerzője felszólítja a párt vezetőit, hogy tegyen el javaslatot.

KÖZPONTI LOTTÓ

A Központi Lottó július 27-i húzásának nyertes számai: 1, 43, 13, 38, 8, 44, 83, 90, 4, 5. Különleges nyertes számok: A-osztály: 1, 5, 43 B-osztály: 4, 8, 38 C-osztály: 90, 44, 13

Lelkes ünnepségek Santiago de Cubában

HAVANNA. (Agerpres). — Július 26-án az egész kubai nép megünneplte a Santiago de Cuba-i Moncada katonai erőd ostromának 9. évfordulóját. Ez az ostrom kezdte a forradalmunk megsemmítését célzó szándékáról, s ezért mindig ébereknek kell lennünk, hogy bármely pillanatban visszavághassunk az agresszoroknak.

Július 26-át az idén ünnepelték meg első ízben Santiago de Cubában — a kubai forradalom bölcsőjében. Az öt kontinensről több mint 20 küldöttség érkezett az ünnepre. Az évforduló tiszteletére rendezett nagygyűlésen — az ország különböző vidékeiről — több mint 500.000 kubai vett részt. A nép nem engedte — mondotta Fidel Castro —, hogy azok, akik a multiban ural voltak földjének, visszatérjenek az országba. Most minden a népe.

A kubai nép feladataira utalva Fidel Castro rámutatott, hogy minden erőltatni kell a fejlődést és a mezőgazdasági termelés növelését az ország előtt álló nehézségek ellenében.

felszámolása érdekében. A nehézségek felszámolására — egyetlen megoldás — együttesen végzett munkánk. Tudjuk, hogy az amerikai imperializmus nem mondott le a forradalmunk megsemmítését célzó szándékáról, s ezért mindig ébereknek kell lennünk, hogy bármely pillanatban visszavághassunk az agresszoroknak. Mi a szocializmust építjük. A szocialista országok pedig békét akarnak, harcolnak a békeért — hangsúlyozta Fidel Castro. Nem akarunk háborút, hanem békét és barátságot minden néppel. Ezen alapszik külpolitikánk. Kénytelenek vagyunk azonban erősíteni védelmi potenciálunkat. Így is cselekszünk és ezért az agresszorok sohasem törhetnek ránk megelégedésükkel. Kuba legyőzhetetlen, mert népe legyőzhetetlen.

Mi marxisták-leninisták vagyunk — mondotta befejezésül Fidel Castro — és a marxizmus-leninizmus — vezetősilagunk a jobb jövő felé.

Danielle Petrucci tudós, az olasz küldöttség tagjaként utazik Helsinkibe

„Mit tart a tudomány az ember életéről a XX. században” — ez a címe a jelentésnek, amelyet Danielle Petrucci, a legmagasabb tudományos és kulturális kérdések foglalkozó szeminárium munkájában. Az olasz ifjúsági képviselő — szöveget, művészképzések és sztrádzenekek tagjai — szintén részt vesznek a fesztivál keretében rendezendő több versenyen.

dótsági tagjaként utazik Helsinkibe, amelynek tagjai aktívan be akarnak kapcsolódni a legtöbb tudományos és kulturális kérdések foglalkozó szeminárium munkájában. Az olasz ifjúsági képviselő — szöveget, művészképzések és sztrádzenekek tagjai — szintén részt vesznek a fesztivál keretében rendezendő több versenyen.

A Biztonsági Tanács ajánlja a Közgyűlésnek Burundi és Ruanda felvételét az ENSZ tagállamainak sorába

NEW YORK. (Agerpres).

A Biztonsági Tanács július 26-án megvitatotta Burundi, Ruanda és Ruanda Köztársaság kérelmét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe való felvételüket illetően.

P. D. MOROZOV szovjet küldött támogatja azt a javaslatot, hogy az új afrikai államok vegyék fel az ENSZ tagjai közé. Hangsúlyozta: Burundi és Ruanda államok igazl függetlensége biztosításának fő feltétele most az, hogy Belgium ideleiben hajtja végre a Közgylés határozatait, amelyek értelmében augusztus 1-ig ki kell vonni ezen országok területéről az idegen csapatokat. A szovjet küldött felszólította Belgiumot, hogy a tárgyalások megkezdése előtt a Közgylés határozatait s rámutatott, hogy a belga csapatok Burundi és Ruandában maradása komolyan veszélyezteti az afrikai világbéke békéjét.

Az EAK és Ghana képviselői kinyilvánították népiugyaltárságát azzal kapcsolatban, hogy Belgium figyelmen kívül hagyja a Közgylés határozatait.

M. HASEGANU, a Román NK képviselője hangsúlyozta, hogy a Román Népköztársaság mindig a gyarmati és elnyomott népek oldalán állt s következtetésen támogatja az önrendelkezéshez és függetlenséghez való jogukat.

Két újabb afrikai állam felvétele az ENSZ-be kétségtelenül fokozni fogja a szervezet hatóképességét, mindemellett pedig növeli a Közgylés hatókörét, amely a gyarmati, elnyomott népek felszabadításáért harcolnak. Bizunk abban, hogy az ENSZ két új tagállama teljesíteni fogja az Alapokmányban vállalt kötelezettségeit. Egyszersmind a román küldöttség úgy véli, hogy nem szabad szem elől tévesztelni azokat a nehézségeket, amelyekel

a két államnak még le kell küzdenie gazdasági megújulás érdekében. Ezen államok területén még kolonialista csapatok vannak, ez pedig — amint a történelem megmutatta — ellentétben áll a teljes nemzeti szuverenitás érdekével.

Megjegyzés: Húvözölve Ruanda és Burundi népeit és kormányait függetlenségük kikiáltása alkalmából, azt a reményünket fejezzük ki, hogy a két népek az összes békeszerető népek által támogatott erőfeszítéssel politikai és gazdasági függetlenségük teljes megújulásához, anyagi és szellemi haladásukhoz fognak vezetni. Ez pedig megfelel a béke és a nemzetközi együttműködés általános érdekeinek.

Igen sokatmondó, hogy a belga küldött, aki rózsaszínbén festette le a kolonialisták „jó-téteményeit” a volt gyarmati területen, egyetlen szóval sem utalt az idegen csapatok kivonásáról szóló közgylési határozatra. A belga küldöttségnek ez a magatartása meglepetést és nyugtalanságot keltett az afrikai és ázsiai országok körében, amelyek újabb kísérletet látnak ebben Belgium részéről, hogy a szuronyok segítségével állandóítsa a gyarmati uralmat Burundi és Ruandában. A Biztonsági Tanács egyhangulag úgy döntött, hogy ajánlja a Közgyűlésnek Burundi és Ruanda felvételét az ENSZ tagállamainak sorába.

Legújabb sport UTA — Karl Marx-Stadt tartományi válogatott 1:2 (1:0)

Tegnap délután zajlott le az UTA stadionban, több mint 6000 néző előtt az UTA — Karl Marx-Stadt tartományi válogatott (Német DK) csapatok közötti nemzetközi labdarúgó mérkőzés. Az aradi csapat ezúttal 1:2 (1:0) arányú vereséget szenvedett.

Az UTA élénlen kezdte a mérkőzést és az első félidőben szép, élvezetes játékokat nyújtott. Több kihagyott helyzet után a 42-ik percben, egy szép akció végén, Selmesl megszerezte a vezetést jelentő gólt.

Ezzel szemben a második félidőben az UTA játékosai társadalmi és elkötelezés nélkül játszottak. Ezt kihasználva a német labdarúgók fokozták az iramot és a 60-ik percben Zink révén kiegyenlítették. A 78-ik percben pedig újabb gólt érnek el: Kapás hibásan hazaadott labdáját elcsinál Steimann, aki biztosan küldi a halálba — 1:2.

Az aradi labdarúgók gyengén szerepeltek ezen a mérkőzésen. Majd minden játékoson meglátszott a fizikai felkészültség hiánya. Emellett a vereség annak is tulajdonítható, hogy az 1:0-las vezetés után lelkesedés nélkül játszott a csapat. A csatársor játéka nem volt kielégítő.

Florut, Czako és Sasu játékaiban mutatkozott nagy visszaesés.

A német labdarúgók, bár játékaik nem emelkedtek magas színvonalra, mégis lelkesen küzdöttek és minden szert megpróbáltak a győzelem érdekében. A vendégcsapatból főleg Thiele kapus tűnt ki. Ha az UTA csatárai nem tudtak az első félidőben csak egy gólt rúgni — bár nagyon sok helyzetük volt —, és a német kapus érdeme is, aki biztos kézzel védte csapata kapuját. Dicséretet érdemelnek még Killermann, Zink és Rentsch.

Az UTA-ból csak Koszka és Selmesl játéka volt kielégítő. Ritter József temesvári játékvezető elég nyugalommal vezette a mérkőzést.

A két csapat a következő felállításban játszott: UTA: Coman — Bakuz (Buzsan). Kapás, Neamtu — Meckas, Koszka — Selmesl, Sasu, Tirlea (Vlad), Florut, Czako. KARL MARX-STADT TARTOMÁNYI VALOGATOTT: Thiele — Killermann, Müller, Gerber — Grunner, Haustein — Schuster (Emsiedel), Stel-

INNEN-ONNAN

A gravitáció és a növények

A világűr-kutatás kapcsán gyakran hallunk a nehézségi erőnek vagy a súlytalanságnak az élő szervezetekre gyakorolt hatásáról. Ilyenkor elsősorban az emberek, esetleg az állatok állnak az érdeklődés középpontjában, a külső hatásokra sokkal lassabban reagáló növényekről ritkábban esik szó.

Miért nőnek lefelé a gyökerek?

Minden élőlény, így a növény is, életét kezdetén egyetlen sejtől áll. Ennek az egyetlen sejtnek az osztódása következtében nem a tér minden irányában növekedő, gömbölyű tömeg jön létre, hanem a szervezet különböző szöveteire, szervekre különül szét, sőt a legtöbb élőlény „polarizálódik”, azaz megkülönböztethetünk rajta „alsó” és „felső” részeket. Ez a határozott differenciálódás külső hatásokra jön létre. A külső hatások az egyed fejlődés közben vetülni formájuk a szervezetet, vagyis a törzsfelépítés során, számtalan nemzedéken keresztül halmozódnak fel, és létrehozzák az „öröklött” tulajdonságokat. Közöttük a fény, a hőmérséklet, a páratartalom, idegen tárgyakkal való érintkezés és sok más behatás mellett feltétlenül nagy jelentősége van a gravitációnak is.

Egy furcsa kísérlet

Knight 1806-ban végzett kísérletét tartják az első olyan tudományos kísérletnek, amely

Vásárlók...

VÁSÁRLÓ: és mikor érkezik újabb választék?

...és eladók

VÁSÁRLÓK: Egy kis figyelmet kérünk!... ELARUSÍTÓ (Elutasítón): Nincs raktáron!

A múzeum titkárságán cseng a telefon. Hamaraki Antal nyugdíjas tanító jelentkezik Német-szentpéterről. Dörner Egon elvált, a régészeti osztály vezetőjét kéri sürgősen. Izgatott hangja sejteti engedni, hogy nem mindennapi dologról van szó.

A telefonban peregnék a szavak, a szakember pedig egyre növekvő érdeklődéssel hallgatja.

A helybéli állami gazdaság területén gödörásás közben — egy méter mélységben — a munkások emberi csontvázra bukkantak. Ugyanott, néhány méterre is előkerült a földből. Rögtön hívják ki, mert a munkálatokat egyelőre leállították.

A válasz rövid és tömör: — A legközelebbi vonattal indulok. — Közben órára jár a pillant: — éppen tízenként óra, — majd átfutja a menetrendet és hozzátesszi: Várjanak az állomáson, délután fél hatkor érkezem.

A régésznek mindig talpon kell lennie. Félre kell tennie minden más munkát és mennie kell.

Bár az idő esőre áll, de ez sem jelenthet akadályt, amikor... ki tudja milyen ritka lelet „forog kockán”.

A jó régész mindig derűlátó. Az optimizmus teszi fáradhatatlanná. Ez ösztökéli újabb és újabb kutatásokra. Így történt ez most is.

Minden eshetőségre felkészült. Magához vette fényképezőgépét, irányítóját, a mérőszalagot, kis kézi földvájó szer-

a gravitációnak a növényekre gyakorolt hatását bizonyította. Cserébe ültetett fiatal növényt egy vizimálmal percenként 150 fordulatot végző kövénél széleire erősített. Így a centrifugális erő eredőjének irányában, majdnem vízszintesen növekedett tovább, mégpedig a gyökér a forgás középpontjától távolodó irányban, a szár pedig a hatóerővel ellentétesen, a tengely felé. A legújabb kísérletekben a nagyon erős mágneses tér ugyanugy befolyásolja a geotropizmust, mint a centrifugális erő.

A növények „hangulata”

Ugyanaz a növény vagy szerv is változtathatja a nehézségi erővel szemben tanúsított érzékenységét vagy reakciójának módját. Ezért szokták beszélni „geotropikus hangulatról”, aminek okát rendszerint nem ismerjük. Nem tudjuk például megmagyarázni, hogy az az indi vagy tarack, amely évekig, vízszintesen nőtt, és a talajban messze elterjedt, miért változtatja függőlegesre növekedésének irányát a következő évben, vagy hogy egy s más virág, többek között a mákbimbó kocsánya miért fordul a föld felé, majd pedig ellenkező irányban saját súlyával sokkal nagyobb erővel. Any-nit azonban tudunk, hogy a gravitáció iránti érzékenység akkor is csökken, ha a gyökér vagy szár csúcsát levágjuk. Ezt már Darwin is megfigyelte. Megállapította, hogy az érzékenység központját a tenyész-csúcsok, s innen terjed szét az ingerhatás, mégpedig valószínűleg kémiai úton.

Az auxinoknál mi?

1926 óta ismerjük a növények növekedését szabályozó hormonokat, az auxinokat.

Házépítés — villamos árammal

A Szovjet Központi Tervező Intézet építőanyagok megmunkálásával foglalkozó laboratóriumában érdekes eljárást dolgoztak ki az összerakható házak építésének meggyorsítására. A két felfaláló, A. N. Pervoszij és A. S. Kozsujov nevének kezdőbetűitől PK-nak nevezték el az eljárást, amely a megfigyelésen alapul, hogy elektronos áramhatásra az építőanyagokban meggyorsulnak az összes fizikai-kémiai folyamatok: például a beton megszilárdulása hamarabb megy végbe, mint természetes körülmények között, telerbőrű képessége pedig megnövekszik. Az építőanyagot két elektród közé fogják, és egyenáramot bocsátanak át rajta, amelynek hatására szabályos időközönként változik. Az impulzusok periódusa és az elektronos kezelés időtartama az anyag tulajdonságaitól, formájától és térfogatától függ. Olyan fém-szalaggal fókuszálják az új eljárást termelési célszerűsége, amely egyben elektród is. Az építőanyag tehát csupán annyit a dolgozik, hogy az alapzatra állítják a formát (a fém-szalagot), megtöltik építőanyaggal, ezt gépekkel beledöngölik a formába, majd áramot vezetnek a falakba. Szabadág utána a formát lehuva kész dobozhoz kapnak. Ilyen módon monolitikus házak is lehet építeni házakat, az ablakok és az ajtók nyílásait fém-szalag segítségével kihagyják.

számát, egy kispeprűt, a jegyzetizet, milliméter papírt s a háztáskát. Egyszóval: mindaz, amire ilyenkor szüksége lehet.

Rövid idő alatt máris indulásra készen állott. Méggyors megnezt a menetrendet, majd 4 óra 12 perckor elindult. Irány: Német-szentpéter.

Az állomáson ott várta már Hamaraki bácsi — kis fényképezőgéppel, teli mondanivalóval. — az aradi múzeum egyik legjelentősebb kutatómunkása és a régészeti kutatómunka régi kedvelője. Ezt a faluban is tudja róla mindenki. Most is öngyáz fordul a helybéli állami gazdaság vezetőjéhez, hogy tud-e segíteni a régészeti osztály vezetőjében, hogy tud-e segíteni a régészeti osztály vezetőjében, hogy tud-e segíteni a régészeti osztály vezetőjében.

A legjobban megoldást válsztotta. A telefonközpontba sietett értesíteni az illetékeseket.

Igy is van ez rendjén. E példán nyomán kellene eljárni másoknak is, más helyeken is — hasonló esetekben.

Már esteledni kezdett amikor

Ezek a függőlegesen álló, növekedésben lévő szár- vagy gyökércsúcsok keresztmetszetében egyenletesen oszlanak el. Am ha valamelyik csúcsot víz szintre állítjuk, a föld felől oldalán az auxinok koncentrációja kimutathatóan megnövekedik.

Miért? Már kb. az auxinokkal egyidőben felfedezték, hogy a vízszintesen álló szár vagy gyökér alsó és felső felülete között kicsiny, 10–60 mV elektromos feszültségkülönbség keletkezik, amelynek mindig a pozitív sarka van alul. Ez a jelenség függőleges helyzetű szerveken nem tapasztalható. Okát a gravitációnak keresték. Az auxinok vándorlását pedig úgy igyekeztek megmagyarázni, hogy az auxinmolekuláknak negatív töltésük lévén, elektronos térben anionokként viselkednek és a pozitív sark felé vándorolnak. Az alapkérdés azonban még tisztázatlan, mert a feszültségkülönbség keletkezésének okát és mechanizmusát nem ismerjük. Ennek ellenére határozott összefüggés látszik a gravitáció, a geoelektromos potenciál, valamint a növények növekedése és fejlődése között.

Érpekkességek az állatvilágból

Valóban a homokba dugja-e a fejét a strucc?

A legelterjedtebb tévhit az egyike, hogy a strucc, ha megijed, a homokba dugja a fejét és azt hiszi, hogy ezzel elrejtőzött és így biztonságban van. Ilyenkor nyugodtan hozzáléphet az ember — hangzik tovább a mese — akár a farkostól is kitépheti, vagy akár könnyen fogságba is ejtheti.

A strucc valóban buta állat, de azért még a legkritikusabb szakemberek sem tartják any-

nyira ostobának, hogy a fejét a homokba dugja: ehhez már kifejezetten gyenge elméjének kellene lennie. Ezt még soha senki sem látta sem vadonban, sem fogságban élő struccnál. Ez a mese a struccnak egy valóban érdekes szokása folytán keletkezhetett. Ha messziről veszélyt szimatol, leggyakrabban a földre veti magát, kinyújtja a nyakát egészen közel a földhöz, és óberén figyel. Ha azonban közvetlen veszély fenyegeti, arra a strucc is ugyanugy reagál, mint a többi állat, vagyis sürgősen menekülni igyekszik.

ZENETERÁPIA

Az emberek ös-ldök óta megpróbálták zenével enyhíteni lelki szenvedéseiket. A görög mitológiában Orfeusz, a híres énekes nemcsak az emberi indulatokra hatott megnyugtatólag, hanem az állatokat és növényeket is megszé-lyesztette mélabus dalaival. Az Odüsszeaszében Autóliókosz dallal gyógyítja

ja Odüsszeusz se-ldök óta megpróbálták zenével enyhíteni lelki szenvedéseiket. A görög mitológiában Orfeusz, a híres énekes nemcsak az emberi indulatokra hatott megnyugtatólag, hanem az állatokat és növényeket is megszé-lyesztette mélabus dalaival. Az Odüsszeaszében Autóliókosz dallal gyógyítja

ritka és értékes szillettal állunk szemben. Hasonlót — az ország területén — csak Kolozsvárott és a közelmúltban Siklon (Körös rajon) tártak fel. Ez utóbbi lelet is az aradi múzeum birtokában van.

Nem volt kétség az sem, hogy a feltárt löszszárazsír — amelyből hiányoznak a fegyverek, de annál több díszes fém tárgy és ékszer került elő — női lovassír.

Az anyag még részletes tanulmányozást igényel, de ezen túlmenően még egy kérdés vár a feleletre: Vajon elszigetelt sírlelet-e a szóbanforgó, vagy kiterjedt népvándorláskori temető rejt magában a földterület?

A választ csak a további kutatások, szervezett régészeti ásatások eredményei fogják megadni.

Mire befejeződött a munka, s a lelet a háztáskába került, a nap is nyugovóra tért. Teljesen beesteledett.

A régész újból az állomásra indul. Vigan szaporázta lépteit. Ez érthető is, hisz gazdag „zsákmánnyal” tér haza.

Másnap a múzeumban sor került a tárgyak restaurálására, konzerválására. Így óvják meg a további pusztulástól.

Enzimek a trombozisz ellen

Egy amerikai orvosnak sikerült a Pseudomonas fluorescens nevű baktériumból olyan sejten kívüli enzimet elkülönítenie, amely feloldja a vérrögöket.

A kutató mintegy két hétig tenyésztette a baktériumokat egy speciális folyadékban, majd

a szűrővel elválasztott baktérium-anyagból különleges eljárással elkülönítette az enzimet. Ezekkel kísérletezve megállapította, hogy 1:1000 hígításban a másodperc töredéké alatt feloldja a fibrint a kutyák vérplazmájában, és test-súlykilogrammonként 15 mg-os mennyiségben megakadályozza a vér rögösödését.

Ha az emberi szervezet hasonlóképpen reagál erre az enzimre, akkor az orvostudomány nagyon hatásos gyógyszer birtokába jut. Ez esetben ugyanis megakadályozható majd a vér rögösödése, s ezáltal leküzdhető a sokszor halálos kimenetelű trombozisz.

Távírányítású tengerjáró hajók

A tengerjáró hajók távírányításra a kikötőben és a nyílt tengeren.

I. Moralevics mérnök, aki a Lenin atomjégtörő és más korszerű hajók fedélzetén működő elektronikus berendezéseket tanulmányozta úgy véli, hogy a hajók automatizálásában az eddignél tovább lehet menni.

Más szovjet mérnökök központi irányításra alkalmas rendszert megvalósításának módjait tanulmányozzák.

Lényegében elektronikus agyról van szó, amely hasonló az automatizált üzemekben valamennyi részleg műszaki műveletének összességét egyidejűleg irányító és ellenőrző elektronikus agyhoz. Ez a berendezés a földi rádióállomásoktól kapná az utvonalt.

A szállítóhajók ki- és berakodását szintén távvezérlő „őrpont irányítja. A szállítóhajók személyzete így tíz személyre csökken: mérnökökre, gépészekre és őrszolgálati irányítóra. Ezeknek egyetlen feladatuk ellenőrizni, hogy minden leg-nagyobb rendben történjen.

VIZSZINTES: 1. A világítási első sora. 14. Ásványi fűszer. 15. Főzelektéle. 16. Keverő sok. 17. Neki van (románul). 18. Ere. 19. Valódi, ismert idegen szóval. 21. Csévék. 23. A népdalban kerék (éklány). 25. A hetedik VIT városa. 26. Ez pedig a hatodik VIT város. 27. Fa dísz. 29. Nyelvtani fogalom. 31. R. 32. Skálahang. 34. Angol névelő. 36. Angol sziget az Ir tengerben. 37. Akadály kezdete. 38. Menyasszony. 39. Papír mértekegység. 40. Lám. 41. Női név. 42. Kettőzve: apa. 43. Házilát. 44. Az „Aranyváros”. Itt volt 1947-ben az első munkálatok találkozója. 48. Urna fele. 50. Mezőgazdasági mértékegység. 51. Ók románul himnemen. 53. Állami bevétel. 55. Kettő római számmal. 57. Az V. VIT színhelye. 60. Recsegő lerszavak. 62. Trombitahang. 63. Itt gyílnak össze ez érben a VIII. VIT részvevői. 64. Művészet franciául.

FÜGGŐLEGES: 1. Mássalhangzó kiejtve. 2. Kukorítató. 3. Függessz. 4. Hegyekben

SZÉLRŐZSA

Angol statisztikusok elektronikus gépek segítségével különböző számításokat végeztek. Ezek szerint egy 60 éves „egyszerű angol” 524.160 órát élt. Az alábbiakban néhány adatot közlünk az angol sajtóban megjelent eme adatokból. Egy ilyen angol csupán étkezéssel átlag hat évet tölt el. Ha másnaponként megesszik egy tojást és naponta megesszik 400 gramm burgonyát, 400 gramm kenyert, 200 gramm fűzeléket és gyümölcsöt, akkor 60 év alatt a gyomra kb 20 tonna kenyeret, 30.000 tojást, 18 tonna burgonyát és 12 tonna fűzeléket és gyümölcsöt emésztett meg. Negyed tonna dohányt szív el és több mint 150.000 liter különböző folyadékot iszik. Nem kevesebb, mint öt évet tölt el mozgással (a munkahelyre és az onnan vissza megtett út stb.). A férfiak életéből négy, a nőkét több mint öt év telik el vitákkal, beszélgetésekkel, vagyis az ember életének 1,13-ad részében a nyelv szüntelenül dolgozik.

A szabad idő eltöltése, filmek, vagy televíziós műsorok és más előadások megtekintése nyolc évet fordít.

Naponta tíz percet van szüksége az öltözködéshöz és mosdóhoz és ha még naponta a borotválkozási és fürdési is, akkor ez öt évet tesz ki az életéből.

A telefonbeszélgetésekhez sem kevesebb, sem többre, mint egy évre van szüksége; a betegségek pedig három évet rabolnak el az életéből.

Amamusiama és Tokunosiama japán szigeteken egy rendkívül érdekes nyulafajta él. Az ilyen nyulak üregekben él, könnyen mászik fára, gyümölcsökkel és levelekkel táplálkozik. A rendes nyulól eltérően ennek színe barna, füle kicsi, farka rövid és rendkívül erős karmal vannak.

I. Schmidt, szovjet természettudós a negyvenes években két ilyenfajta nyulat hozott Japánból és azokat a leningrádi zoológiai intézetnek ajándékozta.

Az angol tengerészeti flotta képviselői már három éve kutatják, hogy mi történt azokkal a tányérokkal, amelyeket Nelson, a híres angol admirális ebédjeinél használt. Eddig a 23 ezüst tányérból különböző helyeken 20-at megtaláltak. De senki sem tudja, mi történt a többi hárommal. Egyesek azt állítják, hogy ellopották. Mégis feltételezik, hogy az egyik eltűnt, a másik pedig darabokra tört a második világháború idején, a harmadikról pedig úgy vélik, hogy valahol Angliában — Új-Skóciában található.

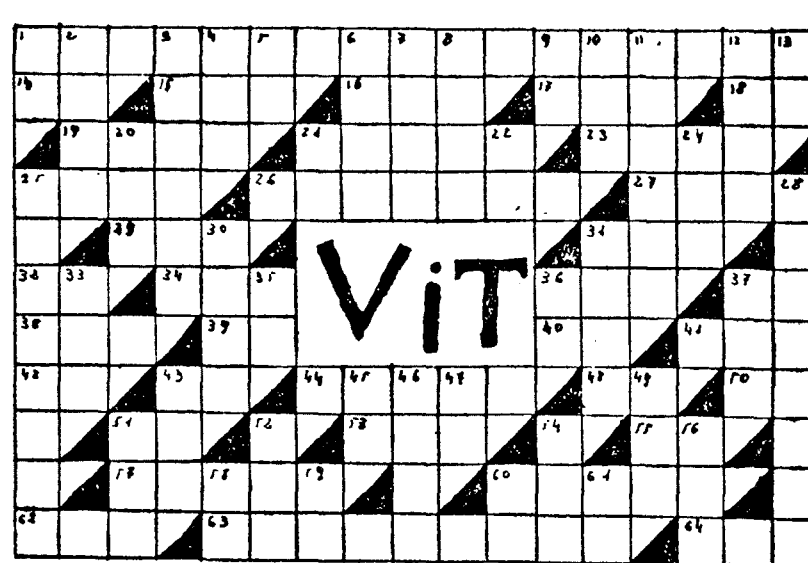
A texasi (USA) Dallas kisváros új világcsúcsot állított fel. Milyen téren? Számítások alapján bebizonyosodott, hogy a városkában 175.000 macska van. A város egészségügyi ellenőrző hivatalának főnöke rámutatott, hogy egy lakosra átlag négy macska jut.

A Johannesburg (Dél-Afrikai Köztársaság) közelében lévő egyik gyémántbánya igazgatója a következő körlevelet adta ki: „A vízzel való takarékoskodás céljából a néger munkásoknak tilos használni a fürdőket. A bányászoknak végső fokot nem kell mosdaniuk, hiszen a piszok nem látszik meg fekete testükön”.

Kanada katonai szabályzatában ez áll: „Annak a katonának, aki nukleáris robbantást észlel, azonnal tájékoztatnia kell erről fölőstését. Egyszermind ki kell töltötenie egy lírapot, s ezt el kell küldeni a vezérkarnak”.

Ha ilyesmi történné, vajon lenne még idő formázásokra?

KERESZTREJTVE

VIT

Tízévszázados lelet

vetkezett a tulajdonképpeni kutatómunka: a sírlelet feltárása, anyagának szakcszerű feltárása. Ezt maga a szakember végezte.

Késszerű szerszámmal (szaknyelvén: „spakli”) óvatosan szelte a csontváz körüli földet. Közben minden kis rögöt összemorzsolt, átvizsgált. Ha tárgyra akadt, azonnal jegyzetelt, rajzot készített. A gyakorlati munka vezetője a talált tárgyak felvételének pontos leírása, megjelölése is.

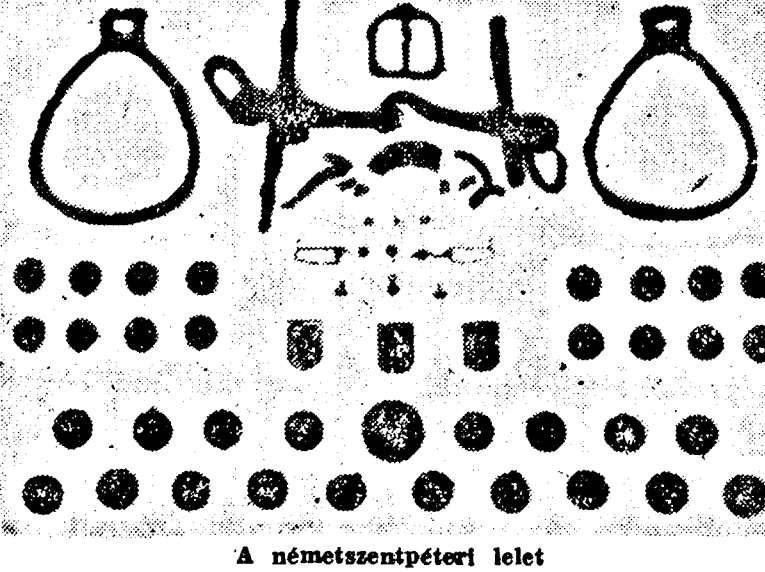
S a tárgyak egymás után kerültek felszínre. Ritkán látott mennyiségben. Több mint negyven ezüstlelt ötvöztelt bronz tárgy (szíjdiszítései szolgáló veretek, ékszer, díszdobozok stb.), majd löszszárazsír (egy vas-zabla és két pengelyvas) került elő.

A régész újból az állomásra indul. Vigan szaporázta lépteit. Ez érthető is, hisz gazdag „zsákmánnyal” tér haza.

Másnap a múzeumban sor került a tárgyak restaurálására, konzerválására. Így óvják meg a további pusztulástól.

Ez a lelet újabb dokumentummal gazdagította hazánk és tartományunk történetét és a múzeum régészeti osztályának gyűjteményét. S az érdem ezért egyformán illet mind a régészt, mind lelkes munkatársait.

K. m.

A német-szentpéter lelet